

Ο ΒΟΥΣ.

Υπάρχουσιν ὀλίγα ζῶα χρησιμεύοντα τὸσον εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ συντείνοντα πρὸς εὐζῶϊαν τοῦ ἀνθρώπου ὅσον ὁ βούς. Ἐκτὸς τοῦ γάλακτος καὶ τοῦ κρέατος, τὰ ὁποῖα μᾶς παρέχει, καὶ ἄνευ τῶν ὁποίων θὰ ἔστερούμεθα τῶν ὑγειεστέρων τροφίμων, πολὺ χρήσιμοι μᾶς εἶναι καὶ αἱ σωματικά του δυνάμεις ὅταν ζῇ, ὡς καὶ πάντα τὰ μέρη τοῦ σώματός του ὅταν σφαγῇ. Εἰς τὰ μέρη μας, ὡς καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς Εὐρώπης εἰσέτι, οἱ βόες σύροντες τὸ ἄροτρον εἶναι οἱ συνεργάται τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν γεωργίαν· ἐκτὸς τοῦ ἄρότρου σύρουσι προσέτι ἀργὰ μὲν ἀλλὰ στιβαρῶς τὰ ἀμάξια, μεταφέροντες βάρη τὰ ὁποῖα δυσκόλως δι' ἄλλων ζῶων θὰ ἐσύροντο. Ἐκ τοῦ σώματός του, ἐκτὸς τοῦ κρέατος, παράγονται καὶ πολλὰ ἄλλα χρησιμώτατα εἶδη. Ἀπὸ τὰ ὦτα, τοὺς ὄνυχας καὶ ἄλλα τινὰ μέρη αὐτοῦ κατασκευάζεται ἡ χρησιμωτάτη εἰς πλείστας τέχνας κόλλα. Τὸ δέρμα του χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν ὑποδημάτων, λωρίων καὶ πλείστων ἄλλων πραγμάτων· τὰ ὀστά του εἰς κατασκευὴν κομβίων, λαβῶν, κτενίων καὶ τόσων ἄλλων αἱ τρίχες του εἶναι καταλληλοτάτη ὕλη, ἥτις, μιγνυομένη μετὰ τῆς λάσπης, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς κτίσιν τοίχων. Ἄν οἱ βόες ἐξηλείφοντο ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς οἱ χημικοὶ ἤθελον στερηθῆ πολλῶν προϊόντων τῆς ἐφηρμοσμένης ἐπιστήμης των, ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι τεχνῆται τῶν κυριωτέρων ὕλικῶν των.

Ὁ βούς εὐρίσκεται εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου καὶ παντοῦ ὑπηρετεῖ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὰς Ἄν. Ἰνδίας τὸ Ζεβοῦ, ἡ οἰκιακὸς βοῦς, διακρίνεται ὡς ἐκ τῆς παχείας κυφότητος (καμπούρας) του τῆς ἐξεχούσης ἀπὸ τὴν ὠμοπλάτην καὶ τῆς μεγάλης του ὑποδερίδος, ἥτοι τοῦ ὑπὸ τὸν λαιμόντου κρεμαμένου δέρματος, τὸ ὁποῖον μὲ πολλὰς πτυχὰς πίπτει ἀπὸ τοῦ στήθους. Τοῦ βοῦς τούτου ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη, διαφέροντα κατὰ τὸ μέγεθος. Οἱ μικρότεροι τῶν βοῶν τούτων ἔχουσι τὸ μέγεθος μεγάλου κυνός, οἱ δὲ μεγαλείτεροι τελείου βουβάλου. Εἶναι δὲ ζῶον νοῆμον, εὐκόλως ἀναδεχόμενον τὴν ἐργασίαν τοῦ ἄρότρου ἢ

ἀμαξίου· δύναται δὲ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἵππος, φέρων ἀναβάτην πεντήκοντα ἢ ἐξήκοντα μίλια ἀγγλικά τὴν ἡμέραν. Τὸν Βράχμα Ταῦρον θεραπεύουσι μετὰ πολλῆς εὐλαβείας οἱ Ἰνδοί. Εἰς τινὰς πόλεις φαίνεται τὸ ζῶον περιπατοῦν κατὰ μῆκος τῶν ὁδῶν ὡς εἰ συνησθάνετο τὴν θέσιν του, μὲ μεγαλοπρεπὲς ὕφος, καὶ θεωροῦν πᾶν ὅ,τι καὶ πάντα ὅστις ἤθελε κινήσει τὴν περιέργειάν του. Βιάζει οἰονδήποτε διαβάτην νὰ τῷ παραχωρῇ τὴν διάβασιν καὶ ἂν ἐπιθυμῆσῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἐργαστήριον ὀπωροπώλου ἢ λαχανοπώλου τινός διευθύνεται ἐλευθέρως διότι οὐδεὶς τολμᾷ νὰ τὸ ἐμποδίσῃ· ἐὰν δὲ θελήσῃ νὰ καθήσῃ εἰς στενόν τινα δρόμον οὐδεὶς δύναται νὰ διέλθῃ ἕωσὸς τὸ ζῶον οἰκιοθελῶς ἐγερθῇ.

Ἐν Ἰνδικῇ εὐρίσκονται προσέτι καὶ πολλὰ εἶδη ἀγρίων βοῶν· ἐκ τούτων τὸ λεγόμενον Ἄρνι εἶναι ἀξιοσημείωτον διὰ τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα τῶν κεράτων του, ἔχόντων πολλάκις πέντε ποδῶν μῆκος, καὶ πλησίον μὲν τῆς κεφαλῆς κλινόντων πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἀπεχόντων ἀλλήλων, πρὸς δὲ τὰς ἄκρας βαθμηδὸν πλησιαζόντων ὡς νὰ ἀποτελῶσι τὸ σχῆμα τῆς λύρας. Ἐκτὸς τοῦ Ἄρνι ἐν Ἰνδικῇ εὐρίσκεται τὸ Γοῦρ, τολμηρόν καὶ υπερήφανον ζῶον, ζῶν κατὰ μικρὰς ἀγέλας εἰς τὰ δάση τοῦ ἐσωτερικοῦ. Τὰ κέρατά του εἶναι μικρὰ ἀλλὰ χονδρὰ καὶ κυρτὰ καὶ κλίνοντα πρὸς τὰ κάτω κατὰ τὰς ἄκρας· τὸ χρῶμα του εἶναι βαθύ μελανόν κλίνον πρὸς τὸ γαλάζιον, ἢ δὲ οὐρά του χονδρὴ καὶ φουντωτή. Εἰς τὰ ἀνατολικά τῆς Βεγγάλης διαμερίσματα εὐρίσκεται τὸ Γυχάλ τὸ ὁποῖον ὡς πρὸς τὰ γενικά χαρακτηριστικά του ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἡμερον βοῦν· αἱ τρίχες του εἶναι κονταὶ καὶ μελαναὶ ἐκτὸς εἰς τὸ μέτωπον καὶ κατὰ μῆκος τῆς ράχης ὅπου εἶναι φαιαὶ ἢ κυτρινωπαῖ· οἱ πόδες του εἶναι λευκοί· Εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη τὸ Γυχάλ, ἡμερωθὲν χρησιμεύει ὡς φορτηγὸν ζῶον.

Ἐν Ἀφρικῇ μεταχειρίζονται τοὺς βόας καὶ εἰς τὸ νὰ σύρωσι τὸ ἄροτρον ἢ βάρη καὶ εἰς τὸ νὰ σηκῶσι φορτία, τοὺς διδάσκουσι δὲ καὶ νὰ ὑπακούωσι τὸν χαλινὸν ὡς

ἵπποι. «Τὰ κέρατα τῶν βοῶν τούτων», λέγει ὁ αἰδ. I. Γ. Γουδ «εἶναι καθ' ὑπερβολὴν μακρὰ καθότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπερβαίνουσι τοὺς δεκατρεῖς πόδας κατὰ τὸ μήκος, αἱ δὲ ἄκραι τῶν ἀπέχουσι σχεδὸν ἐννέα πόδας ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ περιφέρεια τῶν κεράτων μετρηθεῖσα κατὰ τὴν βᾶσιν εὐρέθη δεκαοκτὼ δακτύλων. Αἱ ὄπλα αὐτὰ δὲν εἶναι μόνον μακρὰ ἀλλὰ καὶ ὀξεῖαι κατὰ τὰς ἄκρας, καὶ εἶναι τόσοι φοβεραὶ ὥστε λέων τις εὐρεθεὶς παρὰ βοῦν ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον νύκτα δὲν ἐτόλμησε νὰ πηδήσῃ κατὰ τοῦ τόσοι καλῶς ὠπλισμένου τούτου ζώου. Ἐπειδὴ δὲ τὰ κέρατα ταῦτα δυνατὸν τὰ ἦναι ἐπιβλαβῆ εἰς τὸν ἀναβάτην, ὅτε τὸ ζῶον αἰφνης τινάσσει τὴν κεφαλὴν, ἢ τὸν ῥίπτει πρὸς τὰ ἔμπρὸς διὰ σκιρτήματος, οἱ ἰθαγενεῖς τὰ μεταποιοῦσι διαφοροτρόπως καὶ οὕτω προφυλάττωνται ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Ἐνίοτε τὰ κέρατα σχίζονται εἰς πολλὰς λωρίδας καὶ στρέφονται φανταστικῶς κατὰ διαφόρους διευθύνσεις· ἄλλοτε ἀπλῶς κλίνονται πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ πρὸς τὰ κάτω· ἀλλὰ τὸ κοινότερον εἶναι νὰ κρεμάζονται ἀπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος τῆς κεφαλῆς, ἔχοντα τὴν ἄκραν αὐτῶν πρὸς τὴν γῆν καὶ ὄχι πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀναβάτου.

Εἰς τὴν νότιον Ἀφρικὴν εὐρίσκεται ὁ Βούβαλος τοῦ Ἀκρωτηρίου, ζῶον πολὺ μέγα καὶ ἄγριον, κατοικοῦν τὰ δάση καὶ τὰ ἐλώδη μέρη ὅπου καὶ ἐμβαίνει ἐντὸς τῆς λάσπης ὡς ὁ ῥινόκερος καὶ μένει ἐντὸς αὐτῆς καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ θερμότης τῆς ἡμέρας. Ὁ βούβαλος οὗτος φαίνεται πανοῦργος καὶ ἄγριος ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς βαθέως κλίνοντας πρὸς τὰ κάτω καὶ σκιαζομένους ὑπὸ τῶν κεράτων. Τὸ βᾶρος τῶν φοβερῶν τούτων ὀπλων τοῦ εἶναι πολὺ μέγα, ἀπαιτοῦν ὑπερβολικὴν δύναμιν λαιμοῦ καὶ ὤμων. Τὰ ὄπλα κρεμῶσι πρὸς τὰ κάτω· οἱ πόδες τοῦ εἶναι μικροὶ καὶ ὀστεώδεις· τὸ σῶμα μυῶδες· αἱ τρίχες τοῦ μελαναί, σκληραὶ, καὶ σπάνιαι. Τὸ δέρμα τοῦ εἶναι πολὺ χονδρὸν, καὶ ὅταν κατεργασθῇ γίνεται σκληρὸν καὶ ἀδιαπέραστον· τὸ κρέας τοῦ εἶναι σκληρὸν, ἀλλὰ λέγεται, ὄχι δυσάρεστον.

Οὐδὲν ἄξιον τιμῆς ὑπάρχει τὸ ὅποιον νὰ μὴ ἦναι ὠθῶν, καὶ οὐδὲν χαμερπὲς τὸ ὅποιον νὰ μὴ γεννᾷ πταίσματα.

Η ΝΥΞ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

ΚΑΙ

ΤΟ ΜΕΤΑΛΛΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΠΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΙΓ'.

Ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Γαλλίας ἐκάθητο Κάρολος ὁ Θ'. Συμβούλιον ὑπουργικὸν ἐν ᾧ παρευρίσκετο ὁ βασιλεὺς μετὰ τῶν ἐπισημοτέρων ὑπουργῶν τοῦ κράτους, εἶχε συνελθεῖ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ συμβουλίου, εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Λούβρου καὶ συνεζήτει τὴν εἰς θάνατον καταδίκην οὐχὶ ἐνός ἢ ὀλίγων ἀλλὰ μυριάδων εἰρηνικῶν κατοίκων τῆς δυστυχούς ἐκείνης χώρας. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐνώπιον τοῦ συμβουλίου ἐκείνου ἔκειτο μέγας τις περγαμηνὸς χάρτης, ἐφ' οὗ ἦσαν καταγεγραμμένα τὰ ὀνόματα πάντων τῶν εὐγενῶν τῆς Γαλλίας κατοίκων, ὅσοι εἶχον ἀποτεινάξει τὸν ζυγὸν τοῦ Πάπα, κηρύξαντες ὅτι θέλουσι τὴν συνείδησιν αὐτῶν ἐλευθέραν καὶ μόνον ὑπεύθυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἐρευνᾶν λεπτομερεῖς εἶχον ἐνεργηθῆ εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους ὅπως καταγραφῶσι πάντων ἀνεξαιρέτως τὰ ὀνόματα. Τὸ συμβούλιον ἤδη συνεσκέπτετο τίνι τρόπῳ καὶ πότε ἐμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ πράξις, δι' ἧς ἔπρεπε νὰ καθαρῶσθαι πᾶσα ἡ χώρα ἀπὸ τοὺς μισουμένους ἐκείνους ἀνθρώπους, οἵτινες καὶ ὠνομάζοντο Οὐγονῶτοι. Ἡ ὥρα καὶ αἱ περιστάσεις τοῖς ἐφαίνοντο πρόσφοροι. Πολλοὶ ἐκ τῶν προγεγραμμένων εἶχον προσκληθεῖ εἰς Παρισίους ἐπὶ τῇ προφάσει νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τοὺς γάμους τοῦ βασιλέως τῆς Ναβάρρας Ἐρρίκου μετὰ τινος βασιλόπαιδος τῆς Γαλλίας· ἑορταὶ καὶ ὑποδοχαὶ εἶχον προετοιμασθῆ δι' αὐτοὺς, ὡς καὶ πάντα εἶχον λειφθῆ τὰ μέτρα ὅπως οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ὑποψιασθῆ τὸ παραμικρὸν.

Ὁ νέος βασιλεὺς λαβὼν τὴν γραφίδα ὅπως ὑπογράψῃ τὸ διάταγμα τῆς σφαγῆς καὶ στρέψας τοὺς ἡμικλείστους ὀφθαλμοὺς τοῦ πρὸς τὸ ἔδαφος, μετ' ἀγωνίας ἐκραύγασεν, «Ἀφοῦ πρέπει νὰ γείνη, φροντίσατε ἵνα μὴ διαφύγῃ κανεὶς καὶ μὲ κατηγορῆ.»

Ὡς ἡμέρα τῆς ἐκτελέσεως τοῦ διατάγματος ὠρίσθη ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγ. Βαρθολομαίου, 24 Αὐγούστου 1572 ν. ε. καὶ ὥρα, ἢ τρίτη μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅποτε τὰ θυμάτα ἐμελλον νὰ κοιμῶνται ἐπὶ τῶν κλι-

νῶν τῶν σημείων, ὁ ἦχος μεγάλου κώδωνος ἐκκλησίας τινὸς τῶν Παρισίων, καὶ ἀρχηγὸς τοῦ κινήματος ὁ Δουξ δὲ Γκίζ. Διετάχθη πᾶσαι αἱ πύλαι τῆς πόλεως νὰ ἦναι καλῶς κεκλεισμένοι, τὰ τεῖχη καλῶς νὰ φυλάττωνται, καὶ φανοὶ δὲ νὰ ἀναρτηθῶσιν εἰς μέρη κατάλληλα, ὅπως τὰ κρυφίως ποιηθέντα σημεῖα ἐπὶ τῶν οἰκῶν τῶν θυμάτων φαίνωνται καλῶς. Οἱ στρατιῶται καὶ λοιποὶ δολοφόνου διετάχθησαν νὰ συναθροισθῶσιν ἀμέσως μετὰ τὸ μεσονύκτιον, φέροντες τεμάχιον λευκοῦ λινοῦ ὑφάσματος ἐπὶ τοῦ βραχίονος, λευκὸν σταυρὸν ἐπὶ τοῦ πέλους τῶν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Παρθένου περὶ τὸν τράχηλόν των, ὅπως μὴ ἐν τῇ συγχύσει τῆς σφαγῆς προσβάλλῃ ὁ εἰς τὸν ἕτερον. Ἀμοιβὴ τῶν ὠρίσθη ἡ διαρπαγὴ τῆς ιδιοκτησίας τῶν δολοφονησομένων.

Αἱ ἐνοπλοὶ σπεῖραι, βοηθούμεναι ὑπὸ τοῦ σκότους τῆς νυκτός συναθροίσθησαν εἰς τὰ αὐταῖς ὑποδειχθέντα μέρη, ἔτοιμοι ὅπως ἐκτελέσωσι τὸ αἱματηρὸν αὐτῶν ἔργον. Εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Λούβρου οἱ πάντες ἦσαν ἐξυπνοὶ. Ὁ βασιλεὺς ἦτο πολὺ ἀνήσυχος καὶ τεταραγμένος τὸν νοῦν· ἐφαίνετο ὡς προαισθανόμενος τὸ βᾶρος τοῦ κακουργήματος τὸ ὅποιον ἐμελλε νὰ τὸν ἐπιβαρύνῃ, καὶ ἐπειθῆμει νὰ ἀνακαλέσῃ τὸ φονικὸν θέσπισμά του· ἀλλ' ἡ βασιλικὴ του μήτηρ, ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνη, ἦλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του εὐθὺς μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅπως τὸν ἐνισχύσῃ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ φρικτοῦ ἔργου. Τότε τὸν ὠδήγησεν εἰς ἐν τῶν παραθύρων, διὰ νὰ περιμείνωσι τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ μέχρις οὗ τὰ ὠρολόγια τῆς πόλεως ἐσήμαναν τὴν δευτέραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον ὥραν ἢ βασιλομήτηρ ἐνεθάρρυνε τὸν υἱὸν τῆς νὰ διαπράξῃ πολλὰς μυριάδας φόνων!

Ἡ νύξ ἦτο ἥσυχος, εὐχάριστος καὶ δροσερὰ, ὅπως συνήθως αἱ τελευταῖαι νύκτες τοῦ αὐγούστου ἐν Γαλλίᾳ· αὖρα γλυκεῖα ἐκ τοῦ μέρους τοῦ κήπου ἔπνεε πρὸς τὸ Λούβρον, τὰ δὲ λαμπρὰ τοῦ οὐρανοῦ σώματα διὰ τοῦ μαγευτικοῦ φωτός των ἐφαίνοντο λαλοῦντα μόνον περὶ εἰρήνης πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὅτε ἡ ἐκπυρσοκρότησις πιστολίου διέκοψε τὴν βαθεῖαν σιωπὴν τῆς νυκτός. Ὁ Κάρολος ἀκούσας τὴν ἐκπυρσοκρότησιν κατελήφθη ὑπὸ τρόμου καὶ ψυχροὶ σταγῶνες ἐστάθησαν ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Εἰς τὴν

ἐκπυρσοκρότησιν ἀνταπεκρίθη ὁ ἦχος τοῦ μεγάλου κώδωνος, τὸν ὅποιον ἐμιμήθησαν πάντες οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν ἐπαναλαμβάνουσαι τὸ σύνθημα. Οἱ δὲ ἐνοπλοὶ ἐξήλθον ἀπὸ τὰς θέσεις ἐν αἷς μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἦσαν κεκρυμμένοι καὶ διερχόμενοι τὰς ὁδοὺς ἐφώναζον «φονεύετε, φονεύετε, θάνατος εἰς τοὺς Οὐγονώτους». Ὁ διαπεραστικὸς τῶν κώδωνων ἦχος, ἢ κλαγγὴ τῶν ὀπλων, αἱ κραυγαὶ τῶν δολοφόνων καὶ τὰ μουγγρίσματα τῶν σφαζομένων, δὲν ἤρρησαν νὰ ἀναμιχθῶσι καὶ νὰ ἀποτελέσωσι μακρὰν βαρεῖαν καὶ φρικτὴν βοήην.

Οἱ φονεῖς, ἐφ' οἷαςδήποτε οἰκίας ἐβλεπον τὸ γνωστὸν αὐτοῖς σημεῖον, θραύοντες τὰς θύρας, εἰσῆρχοντο καὶ ἀδιακρίτως ἐφόνευον ἄνδρας, γυναῖκας, γέροντας, παιδία! «Ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας», λέγει ἀφήγησις τις τοῦ φρικτοῦ τούτου γεγονότος, ἐν ἔτος μετ' αὐτὸ γραφεῖσα, «ἡ σφαγὴ, ἡ καταστροφὴ καὶ ἡ διαρπαγὴ δὲν ἔπαυσε· σήμερον δὲ πολλαὶ χιλιάδες βρεφῶν καὶ παιδίων, καλῶν οἰκογενειῶν, εἶναι ἐςερημένα πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ ὡς μόνην καταφυγὴν ἔχουσιν τὴν ἐλεημοσύνην».

Ταχυδρόμοι εἶχον σταλεῖ εἰς τὰς ἐπαρχίας προσκαλοῦντες τοὺς κατοίκους νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τῆς πρωτεύουσας, αἱ δὲ πλεῖσταί τούτων ἔσπευσαν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ βασιλέως των. Ἐν Λυὼν, ἅμα τὰ τῆς αὐτῆς γράμματα ἀνεγνώσθησαν ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως Μανδελότου, οὗτος ἐν φωνῇ σάλπιγγος διέταξε πάντας τοὺς ἐν τῇ πόλει Οὐγονώτους νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιόν του. Οὐδὲν ὑποψιαζόμενοι οἱ ἄνθρωποι ὑπήκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ διοικητοῦ των· ἀλλ' ἐκεῖνος ἀμέσως ἔρριψεν πάντας εἰς τὰς φυλακὰς καὶ προσκαλέσας τὸν στρατὸν τὸν διέταξε νὰ τοὺς κατακόψῃ· οἱ στρατιῶται ὁμῶς ἤρρησαν νὰ στρέψωσι τὰ ὄπλα των κατ' ἀνθρώπων δεδεμένων καὶ ἰκετευόντων εἰς τοὺς πόδας των. Πλήρης ὀργῆς τότε ὁ διοικητὴς εὔρε τοὺς χειρίζους τῶν ἐν τῇ πόλει ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ὀπλίσας διὰ μαχαίρων καὶ πελέκων κρεσπωλῶν ἔρριψε κατὰ τῶν θυμάτων. Λέγεται ὅτι τὴν ἐγένετο σφαγὴ ὥστε ἐκ τῶν φυλακῶν τὸ θερμὸν αἷμα ἔρρεε διὰ τῶν ὁδῶν μέχρι τοῦ γειτνιαζόντος ποταμοῦ.

Εἰς τινὰς πόλεις ὅμως οἱ διοικηταὶ ἠρνήθησαν νὰ ὑπακούσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως. Εἰς τούτων ὀνόματι Ὁρτέζος ἄμα ἀνέγνωσε τὰ βασιλικά γράμματα ἐπεμψε τὴν ἐξῆς εὐγενῆ ἀπάντησιν « Μεγαλειότατε. Ἐλαβον τὴν ἐπιστολὴν σας δι' ἧς οἱ κάτοικοι τῆς Βαϊόννης παραγγέλλονται νὰ σφάξωσι τοὺς Γάλλους Οὐγονώτους. Ἡ ὑμετέρα Μεγαλειότης ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ἔχει πολλοὺς πιστοὺς ὑπηρετάς, καὶ ἀνδρείον στρατὸν, ἀλλ' οὐδένα ἔχει δῆμιον». Ἀξία μνήμης κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην εἶναι καὶ ἡ διαγωγὴ τοῦ ἐπισκόπου Βαγευκ' ὁ καλὸς ἐπίσκοπος, οὐ μόνον ἠρνήθη νὰ συμμεθέξῃ τοῦ ἀπανθρώπου κινήματος, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς ἔσωσε καὶ ἐπροσάτευσεν Οὐγονώτους. Καὶ ἀξιωματικὸς δέ τις τοῦ κράτους ἀνοίξας τὰς θύρας τῆς οἰκίας του, προσέφερεν ἄσυλον εἰς πάντα καταφεύγοντα. Ὁ ἀξιωματικὸς ἐκεῖνος δὲν ἐπέζησε πολὺ μετὰ τὸ φρικτὸν γεγονός, συχνάκις λέγων ὅτι «μετὰ τοιαύτας φρίκας δὲν ἐπεθύμει νὰ ζῆ».

Ὁ ἀγγελιοφόρος ὅστις ἔφερε τὴν εἰδήσιν τοῦ γεγονότος τούτου εἰς Ῥώμην ἔλαβεν ὡς δῶρον χίλια σκούδα, ὁ δὲ τότε Πάπας Γρηγόριος ὁ ιγ'. μὴ δυνάμενος νὰ κρατηθῆ ἀπὸ τὴν χαρὰν του ἀνέκραξε «καλὰ νέα! καλὰ νέα!» Τὸ φρούριον τοῦ Ἀγ. Ἀγγέλου ἐπυροβόλησε, πυροτεχνήματα δὲ καὶ ἔκτακτος φωτοχυσία ἐφώτισαν τὰς ὁδοὺς τῆς ἁγίας πόλεως. Οἱ ἱερεῖς, καρδηνάλιοι καὶ ὑπουργοὶ ἐν πάσῃ ἐπισημότητι μετέβησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγ. Μάρκου καὶ προσέφερον εὐχαριστίας εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν «καταστροφὴν τῶν αἰρετικῶν». ὁ δὲ Πάπας, διὰ νὰ δαιωνίσῃ τὸ γεγονός, διέτα-

ξε νὰ κοπῆ μετάλλιον, τὸ ἀνωτέρω, φέρον ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν προτομὴν τοῦ Γρηγορίου ιγ'. ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐξολοθρευτὴν ἄγγελον κρατοῦντα διὰ μὲν τῆς μιᾶς χειρὸς σταυρὸν, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας ξίφος, δι' οὗ σφάζει τοὺς

αἰρετικούς· ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου τοῦ μεταλλίου εὐρίσκονται καὶ αἱ λέξεις Ugonologum strages ἢ τοὶ σφαγὴ τῶν Οὐγονώτων.

Ὁ Κάρολος Θ'. τῆς Γαλλίας εὐθὺς μετὰ τὸ γεγονός εἶδε τὰ ἀποτελέσματα τῆς πράξεώς του. Ἡ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνη ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἐξέλειπε, ταραχαὶ ἀνεφάνησαν εἰς τὸ βασίλειον, ἡ δὲ οἰκογένειά του ἦτο εἰς ἀκατάπαυστον σύγχυσιν. «Ὅς ἀποδίδωσι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν, οὐ κινήσεται κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ». Τὸ στήθος του ἀνέκλειε κόλασιν ἧτις ἐν μέσῳ σκληρῶν ἀγωνιῶν καὶ ἐν ἡλικίᾳ εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν τὸν ἔφερον εἰς τὸν τάφον.

Ο ΠΛΑΝΗΤΗΣ «ΑΦΡΟΔΙΤΗ».

Ὀλίγον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἀρχίζει νὰ φαίνεται πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν τοῦ οὐρανοῦ μέρος, μέγας τις ἀστὴρ, ὁμοίος πρὸς μικρὰν σελήνην, τοῦ ὁποῖου τὸ φῶς εἶναι τόσον ὠραῖον καὶ τόσον πολὺ ὥστε εἰς μόνην τὴν βασιλίσσαν τῆς νυκτὸς παραχωρεῖ τὰ πρωτεῖα. Ὁ ἀστὴρ οὗτος, ὅστις καθ' ὅλον τὸν φεβρουάριον καὶ τὸν μάρτιον τοῦ παρόντος ἔτους θέλει εἶσθαι ὁ βασιλεὺς τῆς ἑσπέρας, εἶναι ὁ πλανήτης «Ἀφροδίτη», ὁ ὁποῖος ἕνεκα τῆς περὶ τὸν ἡλιον περιστροφῆς του, ἐκτελουμένης εἰς 224 ἡμ. καὶ 17 ὥρ., δὲν εὐρίσκεται πάντοτε κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ ἔτους ὥραν εἰς τὴν αὐτὴν ἐν τῷ οὐρανῷ θέσιν. Τοῦτο εἶναι ἴδιον μόνον τῶν ἀστέρων τῶν ἀπλανῶν. Εἶναι δὲ ἀστέρες ἀπλανεῖς πάντα τὰ οὐράνια σώματα ἐκτός τῶν κομητῶν καὶ τῶν πλανητῶν. Καὶ οἱ μὲν κομηταί, ὡς πάντες γινώσκομεν, ἐκτός τοῦ ὅτι σπανίως φαίνονται, εἶναι καὶ εὐδιάκριτοι ἕνεκα τῆς ὁποίας φέρουσιν οὐρὰς ἢ κόμης. Πλανῆται δὲ ἢ πλανήτες ἀνευ τηλεσκοπίου πέντε ἢ μᾶλλον τέσσαρες εἶναι ὁρατοὶ καὶ οὗτοι οὐχὶ πάντοτε οὔτε ὅλοι συγχρόνως· ὥστε, καίτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνακαλυφθέντων πλανητῶν ὡς ἡμέραι αὐξάνει, καίτοι κομηταί πολλοὶ ἐν τῷ διαστήματι τοῦ οὐρανοῦ περιφέρονται, σχεδὸν πάντες οἱ φαινόμενοι ἀστέρες εἶναι ἀπλανεῖς.

Οἱ ἀρχαῖοι, εἰς τοὺς ὁποίους τὰ τηλεσκοπία ἦσαν ἄγνωστα, μόνον τοὺς διὰ γυμνῶν ὀφθαλμῶν φαινομένους πλανήτας ἐγίνωσκον. Διόδωρος ὁ Σικελιώτης ἐν τῇ δευτέρᾳ

τῶν ἱστοριῶν του (κεφ. λ'). μᾶς λέγει ὅτι οἱ Χαλδαῖοι, οἵτινες εἶχον κάμει πολυχρόνιους παρατηρήσεις καὶ ἐγίνωσκον τὰς κινήσεις τῶν ἀστέρων «ἀκριβέστατα πάντων ἀνθρώπων», ἔλεγον τὴν θεωρίαν καὶ τὴν δύναμιν τὴν περὶ τοὺς πέντε ἀστέρας, τοὺς πλανήτας καλουμένους μεγίστην, καὶ ὅτι ὠνόμαζον αὐτοὺς κοινῇ μὲν ἔρμηνεις, ὡς ἐρμηνεύοντας τοῖς ἀνθρώποις τὴν τῶν θεῶν ἐννοίαν καὶ δεικνύοντας τὰ μέλλοντα γίνεσθαι διὰ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτῶν πορείας, ἰδίᾳ δὲ ὅπως καὶ οἱ Ἕλληνες ἀστρονόμοι αὐτοὺς ὠνόμαζον ἢ τοὶ Ἀρεως, Ἀφροδίτης, Ἐρμου, Διός. Ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ (λῆ.) λέγει ὅτι «Ἥλιος καὶ Σελήνη καὶ πέντε ἄλλα ἀστρα ἐπίκλην ἔχοντα πλανήτες, εἰς διορισμὸν καὶ φυλακὴν ἀριθμῶν χρόνου γέγονεν». Οἱ πέντε οὗτοι πλανήτες, ὧν ὁ εἰς, ὁ Ἐρμῆς, ὧν πολὺ πλησίον τοῦ ἡλίου, εἶναι σπανιώτατον νὰ φανῆ, μετὰ τῆς Γῆς μας, ἧτις ἀνάγεται εἰς τὴν σειρὰν τῶν πλανητῶν καὶ ἧτις ἔχει ὡς δορυφόρον τῆς τὴν Σελήνην, σὺν τοῖς ἄλλοις, τοῖς διὰ τοῦ τηλεσκοπίου μόνον φαινομένοις, στρεφόμενοι πάντες περὶ τὴν κοινὴν ἐστίαν, τὴν λαμπάδα τοῦ κόσμου, τὸν ἡλιον ἀποτελοῦσι μετ' αὐτοῦ τὸ ἡλιακὸν λεγόμενον σύστημα τῶν κόσμων. Οἱ πλανήτες, οἵτινες ὠνομάσθησαν οὕτως ἐκ τοῦ ὅτι περιστρεφόμενοι περὶ τὸν ἡλιον μὲ ἰδίαν ταχύτητα ἕκαστος καὶ ἀλλάζοντες ἀκαταπαύστως τὴν σχετικῶς πρὸς τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας θέσιν των φαίνονται πλανώμενοι ἐν τὸς τοῦ οὐρανοῦ, δὲν εἶναι σώματα αὐτόφωτα ὡς οἱ ἄλλοι ἀστέρες ἀλλὰ φέγγουσιν ἀνακλιῶντες τοῦ ἡλίου τὸ φῶς.

Οἱ ἀρχαῖοί μας ὠνόμαζον τὴν Ἀφροδίτην καὶ Ἐωσφόρον ἢ Φωσφόρον, ὄνομα ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸ σημερινὸν «Ἀυγερινός». Τὸ ὄνομα τοῦτο τῇ ἀρμόζει ὅταν εὐρίσκηται πρὸς δυσμὰς τοῦ ἡλίου ὁπότε καὶ ἀνατέλλουσα πρὸ τῆς ἀνατολῆς αὐτοῦ φαίνεται φέρουσα τὸ φῶς τῆς πρωίας. Ὅταν ὅμως εὐρίσκηται πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ἡλίου ἐπειδὴ δύνει μετ' αὐτὸν, φαίνεται ἀφ' ἐσπέρας, ὅπως κατὰ τὴν παρούσαν ἐποχὴν, καὶ τότε ὠνομάζεται ἑσπερος (ἑσπερινός).

Θεωρούμενος διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὁ πλανήτης τῆς Ἀφροδίτης παρουσιάζει φάσεις ὁμοίας πρὸς τὰς τῆς Σελήνης, φαίνεται δηλαδὴ ἄλλοτε μὲν πλήρης ἄλλοτε δὲ ἡμικυ-

κλοειδῆς ἢ μονοειδῆς καὶ καταντᾷ ὡς καμπύλη τις φωτεινῆ θορῆ. Αἰτία τοῦ φαινομένου τούτου εἶναι ἡ σχετικὴ θέσις τοῦ Ἥλιου τῆς Γῆς καὶ τοῦ Πλανήτου. Ἐπειδὴ ἡ ἀπό τοῦ ἡλίου ἀπόστασις τῆς Ἀφροδίτης εἶναι σχεδὸν τὰ 7]10 τῆς ἀποστάσεως τῆς Γῆς, ἐξ ἀνάγκης κατὰ τὴν περιστροφὴν του ὁ πλανήτης οὗτος ἔρχεται μεταξὺ Ἥλιου καὶ Γῆς. Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀντὰ τὰ τρία σώματα εὐρίσκονται ἐπὶ γραμμῆς εὐθείας τότε ἡ Ἀφροδίτη θὰ μᾶς φανῆ περῶσα ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ τὸ τοιοῦτον εἶναι σπάνιον, κοινότερον τὰ τρία σώματα δὲν εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας καὶ τότε ἡ Ἀφροδίτη φαίνεται ὡς θορῆ φωτεινῆ. Προχωροῦσα εἰς τὴν περιστροφὴν τῆς φθάνει βαθμηδὸν εἰς τὴν μεγίστην φαινομένην ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀπόστασιν τῆς καὶ τότε βαθμηδὸν φαίνεται ὡς ἡμικύκλιον. Ἐξακολουθοῦσα τὴν πορείαν τῆς καταντᾷ πέραν τοῦ ἡλίου καὶ τότε φαίνεται πλήρης, ἀλλὰ μικροτέρα διότι ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις τῆς τότε εἶναι μεγίστη. Τὸ φαινόμενον λοιπὸν τῆς Ἀφροδίτης μέγεθος δὲν εἶναι πάντοτε τὸ αὐτὸ ἀλλὰ μεταβάλλεται καθόσον εὐρίσκεται πλησιέστερον ἢ ἀπώτερον τῆς Γῆς μας. Πρῶτος ὅστις ἤρξατο νὰ παρατηρῆ τὰς φάσεις τῆς Ἀφροδίτης ἦτο ὁ περίφημος Γαλιλαῖος τὸ 1610.

Ἀπέχει δὲ ἡ Ἀφροδίτη ἀπὸ μὲν τοῦ ἡλίου 66 περίπου ἑκατομμύρια μιλίων (ἀγγ.) ἀπὸ δὲ τῆς Γῆς ὅταν μὲν εὐρισκώμεθα πλησίον 25,000,000, ὅταν δὲ πολὺ ἀπέχωμεν 157,000,000 περίπου. Ἡ διάμετρος τῆς εἶναι 7,500 μίλια (οὔσης τῆς διαμέτρου τῆς Γῆς μας 7,900 περίπου). Ἡ περὶ τὸν ἡλιον περιστροφὴ τῆς ἐκτελεῖται εἰς 224 ἡμ. καὶ 17 ὥρας ἢ δὲ περὶ τὸν ἄξονά τῆς εἰς ὥρας 23 καὶ λεπτὰ 21. Ὅστε ὁ πλανήτης οὗτος, ὧν κατὰ τὸ μέγεθος ὀλίγον τῆς Γῆς μας μικρότερος καὶ ἔχων ἡμερονύκτιον ἴσον σχεδὸν μὲ τὸ ἰδικὸν μας καὶ ἔτος ἴσον μὲ ἑπτὰ καὶ ἡμισυ γήινους μῆνας, ὀλίγον πρέπει νὰ διαφέρῃ τῆς ἡμετέρας κατοικίας, τῆς Γῆς. Πλὴν ἡ φυσικὴ αὐτοῦ κατάστασις ὀλίγον μᾶς εἶναι γνωστὴ ἐπειδὴ ἡ ἐπιφάνειά του μᾶς δεικνύεται τόσον λαμπρὰ ὥστε τὸ ὄμμα μας θαμβοῦται καὶ ἐπομένως πᾶσα ἐπ' αὐτῆς παρατήρησις καθίσταται ἀδύνατος. Πᾶν ὅτι περὶ αὐτῆς γινώσκομεν συγκεφαλαιοῦται εἰς τὸ περὶ σχήματος ὅτι δηλαδὴ εἶναι σφαι-

ρικών και εις τὸ ὅτι φωτίζεται καὶ θερμαίνεται, ὅπως καὶ ἡμεῖς, ὑπὸ τοῦ ἡλίου. Εἶναι σχεδὸν βέβαιον προσέτι ὅτι ἀτμοσφαῖρα πυκνὴ τὸν περιβάλλει καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ τοῦ ταύτη εὐρίσκονται νέφη, καθότι κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ δίσκου διάβασίν του (1761) ἐφάνη περιβεβλημένος εἰς νεφελοειδὲς δακτύλιον. Πλὴν ἐκτὸς τούτων οὔτε τὰ ἰσχυρότατα τῶν τηλεσκοπίων δύνανται νὰ μᾶς ἀποκαλύψωσι τι πλέον περὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ.

Ἐρρέθη ὅτι ἐπειδὴ ὁ πλανήτης οὗτος εἶναι σχεδὸν ἴσος καὶ ὅμοιος μὲ τὸν ἰδικόν μας, πρέπει νὰ ἔχη καὶ δορυφόρον τινὰ ὡς τὴν ἡμετέραν Σελήνην, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τῆς εἰκασίας μόνον στηριζομένην ταύτην γνώμην δὲν ἐπιβεβαιούσιν αἱ παρατηρήσεις. Ἄν ὁ πλανήτης τῆς Ἀφροδίτης ἔχη κατοίκους, καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀδύνατον, διότι ὁ Θεὸς δὲν ἔκαμεν ἓνα μόνον κόσμον, οἱ κάτοικοι αὐτῆς βλέπουσι τὸν ἥλιον διπλάσιον παρ' ὅσον ἡμεῖς τὸν βλέπομεν καὶ ἐπομένως φωτίζονται καὶ θερμαίνονται διπλάσιως παρ' ὅσον ἡμεῖς. Ὅταν δὲ ὁ πλανήτης οὗτος εὐρίσκηται μεταξύ ἡμῶν καὶ τοῦ ἡλίου οἱ κάτοικοί του βλέπουσι τὴν Γῆν μας ὡς ἀστὲρα ἀλλὰ πολὺ μεγαλειότερον καὶ φωτεινότερον ἢ ὅσον ἡμεῖς βλέπομεν τὴν Ἀφροδίτην· δύνανται δὲ νὰ διακρίνωσι καὶ τὴν Σελήνην μας.

Ἀρχήσθωσαν τὰ ὀλίγα ταῦτα περὶ τῆς Ἀφροδίτης, ἥτις καθόσον γινώσκομεν εἶναι ὁ δεῦτερος πλανήτης τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος (οὗ ἡ Γῆ εἶναι ὁ τρίτος) καὶ ἔχει πρὸς τὸ ὅλον σύστημα οἷον λόγον ἔχει τὸ φύλλον πρὸς τὸ δένδρον!

ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΑ ΜΕΓΑΛΑ.

Οἱ παρατηρηταὶ τῆς σελήνης μετ' ὀλίγον θέλουσι βλέπει τὸ ἄστρον τοῦτο ὡς πολὺ πλησιέστερον παρ' ὅσον ἔβλεπον αὐτὸ μέχρι τοῦ νῦν. Ἡ σελήνη θὰ παρατηρηθῆται ὡς νὰ ἀπέχετο μόνον 128 χιλιομέτρα, ἥτοι ὡς νὰ ἀφῆρηθησαν 282,000 χιλιομέτρα ἀπὸ τὴν ἀπόστασίν της, διὰ τοῦ ἤδη κατασκευασθέντος ἐν Ἀγγλίᾳ γιγαντίου τηλεσκοπίου. Ἡ μεγεθυντικὴ δύναμις τοῦ ὀπτικοῦ τούτου ὀργάνου εἶναι 3,000. Ὁ ἐξωτερικὸς φακός, ὅμοιος τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ,

ἔχει διάμετρον 635 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου. Ἄν ἤδη υποθέσωμεν ὅτι ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ παρατηρητοῦ ἔχει διάμετρον 8 χιλιοστά τοῦ μέτρου, δυνάμεθα, ὡς ἐκ τῶν τετραγώνων τῶν δύο τούτων ἀριθμῶν, νὰ εἰπωμεν ὅτι διὰ τοῦ τηλεσκοπίου θὰ ἔρχονται εἰς τὸν ὀφθαλμόν, ἐξ ὠρισμένου τινὸς μέρους τῆς ἐπιφανείας τῆς σελήνης, 16, 000 φορὰς τόσαι ἀκτίνες ὅσαι εἰς τὸν γυμνὸν ὄμμα ἔρχονται.

Αἱ ἐργασίαι αἱ πρὸς κατασκευὴν τοῦ θαυμασίου τούτου φακοῦ ἀπεπερατώθησαν. Ἡ χυθεῖσα ὑέλως ἐπέτυχε καθ' ὀλοκληρίαν εἶναι καθ' ὅλα καθαρὰ, εἰς ἄκρον διαφανῆς καὶ ἐντελῶς ὁμογενῆς. Τὰ προσόντα ταῦτα εἶναι ἀπαραίτητα καθότι ἡ παραμικρὰ ἐλλειψίς μεγαλοποιεῖται ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ φακοῦ· πλὴν τὰ προτερήματα ταῦτα εἶναι καρπὸς πολλῆς ἐργασίας. Αἱ ἐργασίαι αἱ μετὰ τὴν χύσιν τῆς ὑέλως, ἥτοι ἡ διὰ τῆς τρίψεως διευθέτησις τῆς ἐπιφανείας καὶ ἡ καθάρσις αὐτῆς οὐχ ἦττον ἐπέτυχον· εἶναι δὲ καὶ ταῦτα ὅσον καὶ τὰ προρηθέντα ἀναγκαῖα καθότι εἶναι ἀπαραίτητον ἡ ἐπιφάνεια τριβομένη νὰ ἀποκτήσῃ τὴν γεωμετρικὴν κυρτότητα τὴν ὑπὸ τῶν ὑπολογισμῶν δεικνυομένην, ἡ δὲ ἐργασία αὕτη εἶναι τόσον δύσκολος ὅσον καὶ ἡ χύσις.

Ὁ σωλὴν τοῦ τηλεσκοπίου εἶναι χαλίβδινος ἀρκετὰ παχὺς ὅπως μὴ λυγίξῃ. Σωλὴν δὲ τις ἐκ ψευδαργύρου χρησιμεύει ὅπως ἐμποδίξῃ τὰ ρεύματα τοῦ θερμοῦ ἀέρος, τὰ δυνάμενα νὰ διαταράξωσι τὴν διεύθυνσιν τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων. Τὸ τηλεσκόπιον στηρίζεται ἐπὶ ὑποστηρίγματος 9 περίπου μέτρων ὑψηλοῦ καὶ εἶναι ἐφωδιασμένον διὰ μηχανισμοῦ χρησιμεύοντος νὰ τὸ στρέφῃ πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ παρατηρηθῆ. Τὸ ὀλικὸν βᾶρος τοῦ τηλεσκοπίου καὶ τῶν παραρτημάτων του εἶναι 9,000 χιλιογράμματα.

Τὸ μέγιστον τηλεσκόπιον, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦ νῦν ὑπῆρχεν ἦτο τὸ τοῦ ἀστεροσκοπίου τῆς ἐν Ἀμερικῇ Σιχαγούς, κατασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀλβανὸυ Κλάρχου καὶ τοῦ ὁποίου ὁ φακός ἔχει διάμετρον 470 χιλιοστὰ τοῦ μέτρου. Μετὰ τοῦτο τὰ δευτερεῖα εἶχον τὰ τηλεσκόπια τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὰ ἀστεροσκοπεῖα τῆς Κανταβριγίας (Μασσαχουσέτη) καὶ τῆς Πουλτάβας ἐν Ῥωσίᾳ, ὧν οἱ φακοὶ ἔχουσι 395 χιλιοσομέτρων διάμετρον.

Πλὴν τὸ νέον τηλεσκόπιον καὶ τοι σήμερον τὸ μέγιστον δὲν θὰ διαμείνῃ ἐπὶ πολὺ τοιοῦτον. Οἱ ἐν Κανταβριγίᾳ Κ.Κ. Κλάρχ ἀνέλαβον πρὸ μικροῦ ἤδη τὴν κατασκευὴν φακοῦ 690 χιλιοστομέτρων διάμετρον ἔχοντος, πρὸς λογαριασμόν τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, συμφωνηθέντος 250,000 φράγκων. Τὸ τηλεσκόπιον τοῦ ὁποίου θὰ ἀποτελῆ μέρος, θὰ στηθῆ ἐπὶ ὑψηλῆς τινος θέσεως, πιθανῶς εἰς τὸν ἀστρονομικὸν σταθμὸν τὸν ὁποῖον μελετᾶσι νὰ συστήσωσιν ἐπὶ τῶν ὀρέων τῆς Σιέρρας Νεβάδας. Ὁ σταθμὸς οὗτος, ὑψηλὸς 2,700 μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, λέγεται ἔχων τὴν ἀτμοσφαιραν καθαρωτάτην καὶ οὐρανὸν ἀνέφελον. Ὑπάρχουσι δὲ πολλαὶ ἐλπίδες ὅτι διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τούτου θὰ προδεύσῃ ἡ φυσικὴ ἀστρονομία.

Μετ' ὀλίγον ἴσως αἱ ἀναγνώσται ἡμῶν θὰ ἀκούσωσι μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι τολμηροτέρα τις ἐπιχειρήσις ἤρξατο καὶ ὅτι νέον τι τηλεσκόπιον πολὺ ἐντελεστερον τῶν ἐν λόγῳ κατασκευάζεται. Τὴν ιδεάν ταύτην πολλὰκις ἤδη ὑπεστηρίξαμεν, ἡ δὲ πραγματοποιήσις της, δὲν θὰ ἐκθέσῃ τὴν κυβερνήσιν εἰς περισσώτερα τῶν ἐνός ἑκατομμυρίου δολλαρίων ἔξοδα. Διὰ τοῦ γιγαντίου τούτου τηλεσκοπίου θὰ βλέπομεν τὴν σελήνην ὡς ἀπέχουσαν μόνον 4 ἢ 5 χιλιομέτρα, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τούτου θὰ ἦναι ἴσως πολὺ μεγαλειότερα τῶν ὅσων τις δύναται νὰ φαντασθῆ. Τὸ ζήτημα, ἂν ὑπάρχωσι κάτοικοι εἰς τὴν σελήνην, ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐτάραξε τὴν διανοητικὴν ἰσορροπίαν τῶν αὐτοκαλουμένων ἀστρονόμων, θὰ λυθῆ τέλος, ἡ δὲ λύσις του θὰ βασιζέται ἐπὶ ἀποδείξεων ἀναμφιρῆστων.

(Οἱ Κόσμοι.)

ΝΕΟΣ ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ ΤΗΣ ΓΗΣ.

Ἐν Ἀγγλίᾳ προετοιμάζεται πλοῖον τι ὅπως ἐκτελέσῃ τὸν περίπλου τῆς Γῆς πρὸς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας. Τὸ πλοῖον τοῦτο ἀνήκον εἰς τὸ βασιλικὸν ναυτικὸν τῆς Ἀγγλίας καὶ ὀνομαζόμενον Κάλλεγγερ (Challenger) ἔσεται ἕτοιμον ὅσον οὕτω. Ἐσχάτως μάλιστα οἱ λόρδοι τοῦ ναυαρχείου προσεχάλεσαν μέλη τινὰ τῆς ἐπὶ τοῦ περιπλου ἐπιτροπῆς ὅπως ἐπισκευθῶσι τὸ ἀνα-

χωροῦν σκάφος τοῦ ὁποίου τὸ ταξείδιον θὰ διαρκέσῃ τρία ἢ τέσσαρα ἔτη. Μετὰ πολλοῦ λοιπὸν ἐνδιαφέροντος ἔσπευσαν οἱ προσκληθέντες νὰ ἐπισκευθῶσι τὸ πλοῖον, τὸ πλήρωμα αὐτοῦ καὶ τὰ πολυποίκιλα ἐργαλεῖα, δι' ὧν θέλουσι γίνεσθαι αἱ διάφοροι παρατηρήσεις. Εἰς τὸ διαμέρισμα τῆς φυσικῆς ἱστορίας εἶδον προμήθειαν παγίδων ἀρκετὰ ἰσχυρῶν ὅπως συλλαμβάνωνται δι' αὐτῶν αἰλουρόπαρδοι τῆς νοτείου Ἀμερικῆς (jaguar), δίχτυα λεπτότατα πρὸς σύλληψιν χρυσαλίδων (πεταλούδων) ὀλόκληρον ὄπλοστάσιον ἐργαλείων, ὅπως δι' αὐτῶν συλλαμβάνηται πᾶν ζῷον κατοικοῦν τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, εὐρίσκηται ἐντὸς τοῦ πλοίου. Τὸ δὲ διαμέρισμα τῆς χημείας δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἐφωδιασμένον.

Οἱ ἐπιστήμονες οὔτινες μέλλουσι νὰ περιπλεύσωσι διὰ τοῦ ἐν λόγῳ πλοίου τὴν Γῆν θὰ ἐρευνήσωσι τὴν θερμοκρασίαν τῆς θαλάσσης ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ αὐτῆς καὶ εἰς διάφορα βάθη· θὰ ἐξακριβώσωσι τὴν κατάστασιν τοῦ πημέρους αὐτῆς, προσέτι δὲ θὰ καταμετρήσωσι τὸ βάθος τοῦ ὠκεανοῦ παντοῦ ὅπου τὸ βολίξιν εἶναι δυνατόν, καὶ θὰ προσπαθήσωσι νὰ γνωρίσωσι τὰς σειρὰς τῶν ὑποβρυχίων ὀρέων καὶ καταστρώσωσιν αὐτῶν τὸν χάρτην.

ΕΡΥΘΡΑΙ.

Μεταξὺ Χίου καὶ τοῦ Ἑρμαϊκοῦ κόλπου κεῖται ἡ Χερσονήσος Ἐρυθραία πρὸς Βορ. μὲν ἔχουσα τὸν Μίμαντα λήγοντα εἰς τὴν Μέλαιναν ἄκραν (Καράπουρνα) πρὸς Νοτ. δὲ τὸν Κῶρον (Κόρακα).

Ἐπὶ τῆς Χερσονήσου ταύτης πρὸ χρόνων ἦνθον αἱ πόλεις, Κλαζομεναὶ (Κλαζομενὸ), ἐξ ὧν καὶ ὁ περίφημος φυσικὸς Ἀναξαγόρας καὶ αἱ Ἐρυθραῖ (Λυθρί). Τὴν πόλιν ταύτην ἄλλοτε μεγάλην καὶ ἀχμαῖαν ἔκτισε κατὰ τὸν Στράβωνα (ΙΔ'. §. 633) ὁ νόθος υἱὸς τοῦ Κόδρου Κνωπός, ἐξ οὗ τὸ κατ' ἀρχὰς Κνωπούπολις ὀνομάσθη, ὥρισαν δὲ αὐτὴν, πιθανῶς κατὰ τὴν ΙΑ'. π. Χ. ἑκατοντ., οἱ ἐκ Βοιωτίας Ἐρυθραῖοι (Στραβ. Θ. §. 404) ὑφ' ὧν ἀκολούθως Ἐρυθρὰ προσηνομάσθη.

Ὅπως ἐν ταῖς ἄλλαις Ἴωνικαῖς πόλεσιν καὶ ἐν Ἐρυθραῖς ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, τὰ γράμματα, αἱ ἐπιστήμαι, τὸ ἐμπόριον

προήχθησαν εἰς μέγαν βαθμὸν ἀναπτύξεως, καὶ μάλιστα καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ λοιπὴ Ἑλλάς πολὺ τούτων ὑπελείπετο· οἱ Ἐρυθραῖοι καὶ ναοὺς περιφήμους εἶχον ὡς τὸν τοῦ Ἡρακλέους, καὶ νομίσματα ἴδια ἔκοπτον, καὶ πολίτας ἐπισήμους καὶ δυνάμεις ἀναλόγους εἶχον. Πρὸς δὲ τοὺς Χίους ὡς ἐκ τῆς γειτνιότητος τῶν χωρῶν εὐρίσκοντο εἰς μεγαλειτέρας σχέσεις πάντοτε καὶ μάλιστα καὶ νόμισμα ὑπάρχει φέρον ἐπιγραφὴν, «Χίων καὶ Ἐρυθραίων ὁμόνοια».

Παρὰ τὰς Ἐρυθρὰς ὑπῆρχεν ἄλλος καθιερωμένον τῷ Μεγάλῳ Ἀλεξάνδρῳ ἔνθα καὶ ἀγῶνες Ἀλεξάνδρεια καλούμενοι (Στραβ. ΙΔ. §. 644) ὑπὸ τῶν περιοίκων ἐτελοῦντο· ὡς δὲ ἐκ τοῦ 5. στιχ. «Τερεῖα θεοῦ Ἀλεξάνδρου» τῆς κάτωθεν ἐπιγραφῆς εἰκάζομεν, ἐν Ἐρυθραῖς θείων τιμῶν ἐτύγχανεν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος καὶ ἴσως καὶ ναὸς αὐτοῦ ἱδρυτο ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Στράβωνος μνημονευμένῳ ἄλσει, ἔνθα καὶ οἱ πρὸς τιμὴν του ἀγῶνες ἐτελοῦντο.

Σήμερον αἱ Ἐρυθραὶ μετεσχιματίσθησαν εἰς πενιχρὸν χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ 120 περίπου οἰκογενειῶν Χριστιανικῶν.

Ἡ ἀκόλουθος ἐπιγραφὴ εὐρίσκεται ἐπὶ λίθου κοινοῦ πρὸ δύο περίπου ἐτῶν ἐξ Ἐρυθρῶν κομισθέντος.

ΕΡΥΘΡΑΙΩΝ ΠΟΛΕΩΣ
Τ ΦΛΑΥΡ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ
ΤΟΝΕΚΗΡΟΓΟΝΩΝΚΑΙΑΠΟ
ΠΑΙΔΟΣΗΛΙΚΙΑΣΛΙΤΟΥΡΓΟΝ
ΤΟΝΜΙΜΑΝΤΟΒΑΤΗΝ
ΚΑΙΠΕΡΕΑΘΕΟΥΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΚΑΙΑΓΩΝΟΘΕΤΗΝΩΔΙΟΝΥΣΙΩΝ
ΤΟΝΚΑΙΑΥΤΟΝΙΕΡΕΑΤΗΣΙΩΝΙΑΣ
ΑΓΟΡΑΝΟΜΟΝ
ΒΟΥΛΑΡΧΟΝ.
ΣΕ.ΤΩΝΗΝΤΗΒ...
ΕΙΡΙΝΑΡΧΟΝ
ΦΛΑΒΙΑ ΑΥΡ-ΠΩΛΛΑ
ΚΑΙΦΛΑΒΙΑΑΥΡ-ΤΡΥΦΑΙΝΑ
ΑΙ ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ
ΤΟΝΕΑΥΤΩΝΓΛΥΚΥΤΑΤΟΝ
ΠΑΤΕΡΑ
...ΝΑΓΩΝΟΘΕΤΟΥΚΑΙΤΕ...
...ΑΚΙΕΑ.ΓΩΝΟΘΕΤΗΝ...
...ΙΝΩΜΥΗ...
.....

ΕΠΗ ΧΡΥΣΑ.

Ἀπόβαλε φίλον τοιοῦτον ὁ ὁποῖος ἐμφανῶς μὲν εἶναι χρηστολόγος ἀφανῶς δὲ ραδιοῦργος· διότι οὗτος εἶναι ὡς μία στάμνος ἡ ὁποία εἰς μὲν τὸ στόμα ἔχει γάλα εἰς δὲ τὴν κοιλίαν δηλητήριο.

—Αἱ δυστυχίαι εἶναι τῆς ἀρετῆς ἢ παλαίστρα, εἰς τὴν ὁποίαν διακρίνεται ὁ ἀνδρεῖος ἀπὸ τὸν ἀνανδρον ἀθλητὴν. Πότε ἄλλοτε ἔχει τις νὰ δείξῃ μὲ πλειοτέραν βεβαιότητα ὅτι εἶναι φρόνιμος ἢ δὲν τὸ δείξῃ εἰς τὴν συμφορὰν του; Τὸ νὰ συμβουλεύῃ τις τὰ καλὰ δὲν χρειάζεται μεγάλην γνῶσιν. Τὸ νὰ ἐργάζεται, ὅταν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ, εἶναι μόνης ἀνδρείας καὶ φρονίμου ψυχῆς προτέρημα.

Κοραῆς.

Ὁ μεγαλόψυχος καὶ τῇ διανοίᾳ πλούσιος, κἂν ἀπάντων ἀνθρώπων πενέστερος ἐν χρήμασιν ἢ, πάντας ὑπερβῆναι δυνήσεται καὶ φιλοξενία καὶ ἐλεημοσύνη καὶ τῇ λοιπῇ πάσῃ φιλοφροσύνη. Ὁ δὲ μικρολόγος καὶ πτωχὸς τῇ διανοίᾳ καὶ χαμαὶ ἔρπων, κἂν ἀπάντων εὐπορώτερος ἢ, πάντων ἐστὶ πτωχότερος καὶ ἀπορώτερος.

Ἐνθα διδασκαλία πνευματικὴ ἔκει καὶ σωφροσύνη καὶ σεμνότης καὶ ἐπιτήκεια· ἔνθα ἀνὴρ καὶ γυνὴ καὶ παιδιά ὁμοιοῖα καὶ φιλία καὶ τοῖς τῆς ἀρετῆς συνδεδεμένοι ὡσι δεσμοῖς, ἐκεῖ μέσος ἐστὶν ὁ Χριστός. Οὐ γὰρ χρυσοῦν ὄροφον ζητεῖ, οὐδὲ ἀσραπὰς κιόνων, οὐδὲ κάλλη μαρμάρων, ἀλλὰ ψυχῆς ὠραν (ὠραιότητα) καὶ διανοίας εὐμορφίαν, καὶ τράπεζαν δικαιοσύνης γέμουσαν καὶ ἐλεημοσύνης καρποὺς ἔχουσαν. Ἰ. Χρυσόςομοος.

Ἡ ἀριστὴ μαθήσις.

Ἡ μάθησις ἥτις μᾶς κάμει νὰ γινώσκωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, νὰ γινώσκωμεν τὰς δυνάμεις τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ, νὰ γινώσκωμεν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ, ἥτις πλήρης ἀπεκαλύφθη, μετὰ τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας, ἡ μάθησις ἥτις μᾶς κάμει νὰ γινώσκωμεν τὴν ἀλληλουχίαν τῶν αἰτίων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, καὶ νὰ καταλαμβάνωμεν τὰ καθημερινὰ ἡμῶν χρέη, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν ἀναγκῶν ἡμῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν πέριξ ἡμῶν, εἶναι μάθησις πολὺ καλλιτέρα ἐκείνης ἥτις μᾶς καθιστᾷ ἱκανοὺς νὰ ὀνομάζωμεν τὰ πράγματα μὲ διάφορα ὀνόματα καὶ ὁμῶς οὐδὲν μᾶς διδάσκει περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ποιότητός των.